

زندگی در حال حرکت

● شیبیا ملک

مطالعات تلفن همراه، زندگی در حال حرکت
مؤلف: دکتر سعیدرضا عاملی، شاهر صبار، مهدی رنجبر رضانی
ناشر: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)
چاپ اول: پاییز ۱۳۸۷

دیگر دیدن کسانی که در خیابان با خودشان بلند بلند صحبت می‌کنند، تعجب برانگیز نیست. چرا که همه ما با تلفن همراه سر و کار داریم و می‌دانیم که این صحبت کردن، در واقع استفاده از فناوری در زندگی در حال حرکت است! اما آیا از همه قابلیت‌های تلفن همراهتان مطلع هستید؟ آیا هیچ‌گاه به آن به عنوان «امکانی برای پرواز ارتباطی» نگاه کرده‌اید؟ امکانی که شبکه‌های ارتباطی در فضای مجازی فراهم می‌کنند؟ خیلی پیچیده نیست. حتما شما از آن استفاده کرده‌اید: وقتی یک گروه فهرست را در تلفن همراه ذخیره می‌کنید و یک پیامک برای گروه می‌فرستید حال می‌توانید این حلقه را بر محور علائق مشترک تحقیقاتی شکل دهید. شبکه‌هایی که در جهان مجازی تشکیل می‌شوند، انعطاف مکانی - زمانی بیشتری از حلقه‌های تشکیل شده در جهان واقعی دارند.

لازم نیست چند طرح پژوهشی یا مقاله علمی مطالعه کنید یا مدتها در اینترنت به جست و جو بپردازید تا در مورد کارکردهای تلفن همراه، تلفن همراه در دولت الکترونیک و یا بحث‌های جامعه‌شناسانه در زمینه هویت فردی و تلفن همراه، اطلاعات کسب کنید. دکتر عاملی و همکارانش در کتاب «مطالعات تلفن همراه»، حاصل پروژه پژوهشی خود را در این زمینه با زبانی ساده و منسجم و با دسته‌بندی منطقی، ارائه کرده‌اند. با مطالعه این کتاب، ضمن آشنایی با تاریخچه تلفن همراه، از کارکردهای آن و امکانات تلفن همراه رایانه‌ای مطلع خواهید شد. خواهید دانست که با تلفن همراه رایانه‌ای، حیات هم زمان و دائمی در دو جهان واقعی و مجازی کم و بیش محقق می‌شود. در این فضا، مثلاً از تهران می‌توان فضای دوری چون سرزمین وحی را به طور حسی و عینی رویت کرد. تلفن همراه رایانه‌ای امکان ارتباط در حرکت و از دور با «اشیا» و اجزای «محیط»، را به فرد می‌دهد.

در بخش‌های دیگری از این کتاب در زمینه تلفن همراه و دولت الکترونیک، مطالب به روز و بدیعی را می‌توانید بخوانید؛ این که هر شماره تلفن همراه مانند شماره شناسایی عمل می‌کند. فردی که تا پیش از این به اتاق خود محدود بود، الان با تلفن همراه می‌تواند از این محدودیتها بکاهد. توسعه فردیت، وجهی از تلفن همراه است که به فرد کمک می‌کند بر محدودیت‌های فیزیکی و اجتماعی خود غلبه کند. ذیل این عنوان، بحث جذابی در زمینه شهر مجازی نیز مطرح می‌شود «فردگرایی جدید و تلفن همراه»، عنوان فصل پایانی کتاب است که همراه با تحلیل مطالعات موردی، بحث‌های جالبی در زمینه استفاده از تلفن همراه در ایران را در بردارد.

در این کتاب فرآیندهایی از تلفن همراه که می‌توانند از روند بوروکراسی حاکم بر کشور، «گره‌زدایی» کند، معرفی شده‌اند. ما به عنوان شهروندانی که در جایگاه معلم، حضوری تأثیر گذار در جامعه داریم، حیف است از این مطالعه خود را محروم سازیم؛ کتابی که حاصل پژوهشی دو ساله است و اطلاعات و دیدگاه جامعی در زمینه تلفن همراه ارائه می‌کند. واژه‌نامه انتهای کتاب هم، فراتر از یک واژه‌نامه معمولی است، تقریباً دایرة المعارف جمع و جور در زمینه اصطلاحات رایج در فناوری ارتباطات است. اگر زندگی در حرکت برایتان سؤال برانگیز است، فرصت خواندن این کتاب ۲۰۰ صفحه‌ای را از دست ندهید.